

Адаптація першокласників

Для першокласника дуже важливо відчувати себе прийнятим в шкільну сім'ю, а також реалізувати своє бажання бути почутим і зрозумілим. Тому на першому етапі адаптаційного періоду, який триває приблизно тиждень, вчитель, перш за все ставить завдання познайомити дітей один з одним, створити спільну атмосферу в класі, дати можливість дітям відчувати себе членами нового співтовариства.

Працюючи на другому етапі над режимом школяра, учні отримують перший досвід учбової співпраці в групах. Група в даному випадку працює, перш за все як механізм підтримки дитини в новій ситуації. Режим дня в кожному класі вишиковувався по-своєму. Діти згадують, що вони роблять вранці, готуючись до школи, і увечері, прийшовши зі школи. В одному класі першокласники показують пантоміму, в іншому - малюють, а в третьому - підбирають картинки, які ілюструють необхідні дії. Кожна група будує свій план шкільного дня і обґрунтовує його. Потім першокласники обговорюють, що ж, на їх погляд найважливіше для справжнього школяра і що відрізняє школяра від дошкільника. В результаті роботи на цьому етапі діти осмислюють досвід учбової співпраці, тобто розбираються, що їм заважає, а що - допомагає стати справжніми школярами.

На третьому етапі вчитель обговорює з учнями можливі критерії оцінки учбової роботи (правильність, акуратність, краса, старанність, інтерес та ін.) і способи, як всього цього можна досягти.

Четвертий етап адаптаційного періоду першокласників присвячений контролю освоєння введених раніше правил і прийомів роботи. Важливо, щоб вчитель створив ситуацію, коли не він, а самі діти здійснюють цей контроль. Завданням педагога на цьому етапі є спостереження і фіксація основних труднощів учнів (дуже повільні або дуже імпульсивні, дуже тривожні і так далі). Діти працюють в парах, в групах, прагнучи домовитися в ситуації зіткнення думок. Найнепростішою справою для першокласників виявляється сперечатися, не посварившись і не ображаючись один на одного. Шукати аргументи і докази своєї позиції в рішенні тієї або іншої задачі. В кінці роботи хлопці оцінюють, наскільки аргументовано вони сперечалися і обстоювали свою думку, аналізують труднощі, що зустрілися. Вчитель звертає увагу наскільки по-шкільному працюють діти, і які правила шкільного життя допомагають їм впоратися із завданнями.

На завершальному етапі хлопці обмінюються враженнями про перші шкільні дні, малюють, що їм більш всього запам'яталося і сподобалося в школі, розподіляють суспільні доручення. Потім в шкільному дворі вони беруть участь в конкурсі малюнків на асфальті. Закінчується адаптаційний період першокласників святом "Присвячення в учні".

Значимим моментом цього періоду є батьківські збори. Вчитель прояснює очікування батьків від навчання їх дитини в школі, знайомить з особливостями навчання і специфікою нової учбової ситуації, розповідає про перші труднощі і успіхи дітей, проявлені в ході адаптаційного періоду.

Однією з проблем вчителя початкових класів є адаптація учнів, прибулих з інших шкіл в 3-4 класах. Адаптація учнів в цих умовах повинна відбуватися природно, молодший шкільний колектив має бути готовий прийняти до своїх лав новачка. Це новий друг, потрібний класу, повноправний член колективу.